Eduskunta
Talousvaliokunta

Talousvaliokunta, kuuleminen 30.11.2022

KEHA-keskuksen lausunto HE 267/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Lausunnossa otetaan kantaa erityisesti julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun 2 ja 3 §:n muuttamisesta.

Yleistä

Työmarkkinatori on KEHA-keskuksen sekä työ- ja elinkeinoministeriön toteuttama uudenlainen työelämäpalvelu, joka toimii työnhakijoiden ja työnantajien palvelualustana. Työnhakijalle Työmarkkinatori tarjoaa entistä paremmat mahdollisuudet löytää juuri omaa osaamista vastaavaa työtä sekä keinoja oman osaamisen parantamiseen. Työnantaja saa entistä kätevämmät välineet uusien, sopivien työntekijöiden löytämiseen.

KEHA-keskus yhtyy hallituksen esityksen näkemykseen siitä, että vaikka julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun palvelualustaa ja työnhakuprofiilia koskeva sääntely on ollut voimassa vain vähän aikaa, on silti perusteltua arvioida voimassa olevaa sääntelyä uudelleen voimassa olevan yleissääntelyn näkökulmasta. KEHA-keskus näkee, että uudelleenarviointi on tehtävä, koska palvelualustaa ja työnhakuprofiileja koskevat jatkokehitystarpeet ovat erityisesti työperäisen maahanmuuton näkökulmasta nostaneet esiin kysymyksen siitä, onko työnhakuprofiilin laatijan vahva tunnistautuminen joka tilanteessa välttämätöntä.

Käytännössä voimassa olevan sääntelyn vaatimus palvelualustan käyttäjän vahvasta sähköisestä tunnistamisesta estää aktiivisesti ulkomailta Suomeen pyrkiviä kansainvälisiä osaajia laatimasta työnhakuprofiilia palvelualustalle, koska heillä ei ole mahdollisuutta sääntelyssä vaadittavaan vahvaan tunnistautumiseen. Näin ollen voimassa oleva sääntely asettaa käytännössä aktiivisesti Suomesta työtä hakeville ulkomailla asuville kansainvälisille osaajille esteen hyödyntää Työmarkkinatorin työnhakuprofiilia vastaavalla tavalla kuin se on mahdollista suomalaisille tai niille, joilla on Suomessa myönnetty vahvan sähköisen tunnistamisen väline. Voimassa oleva sääntely estää Työmarkkinatorin työnhakuprofiilin käyttämisen myös niiltä suomalaisilta tai Suomessa olevilta

Y-tunnus 2296962-1
PL 1000, 50101 Mikkeli
Kutsunumero 0295 020 000
kirjaamo.keha@ely-keskus.fi
www.keha-keskus.fi

henkilöiltä, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää vahvan tunnistamisen edellyttämiä välineitä. Samalla voimassa oleva sääntely käytännössä estää Työmarkkinatorin kehittämisen toimimaan kansallisesti keskitettynä kansainvälisten osaajien osaajapoolina, mikä taas estää työnantajia etsimästä kansainvälistä osaamista keskitetyn ratkaisun kautta.

KEHA-keskus yhtyy hallituksen esitykseen siitä, että julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a lukua muutettaisiin siten, että palvelualustan käyttäjän tunnistamista koskevasta erityissääntelystä luovuttaisiin ja jatkossa käyttäjän tunnistamiseen sovellettaisiin digipalvelulain 6 §:ää. Näin ollen palvelualustalle tunnistautumista koskevan sääntelyn muuttaminen digipalvelulain 6 §:n mukaiseksi mahdollistaisi Työmarkkinatorin laajemman hyödyntämisen osaajien maahanmuuton edistämiseen paremmin ja mahdollistaisi Työmarkkinatorin toimia kansallisesti keskitettynä kansainvälisten osaajien osaajapoolina, jollaiselle on työperäisen maahanmuuton edistämiseen liittyvässä kehittämistyössä laajasti tunnistettu tarve. Ratkaisu olisi kustannustehokas, sillä se mahdollistaisi Työmarkkinatorin kohtaantotoiminnallisuuksien hyödyntämisen myös osaajien maahanmuuton kontekstissa, eikä tätä varten tarvitsisi kehittää erillisratkaisua.

Vaikutusten arviointi

KEHA-keskus yhtyy hallituksen esityksen näkemykseen siitä, että julkisen työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisen myötä työnhakuprofiilin laatiminen olisi mahdollista nykyistä laajemmalle asiakaskunnalle, mikä parantaisi asiakkaiden yhdenvertaisuutta perustuslain 6 §:n mukaisesti, ja mahdollistaisi eri asiakasryhmien tarpeiden huomioimisen työnhakuprofiilia laadittaessa.

Käytännössä lain muuttaminen mahdollistaisi KEHA-keskukselle sellaisen tunnistautumisvälineen kehittämisen Työmarkkinatorille, mikä mahdollistaisi aktiivisesti Suomeen pyrkiville kansainvälisille osaajille, joilla ei ole mahdollisuutta voimassa olevan sääntelyn mukaiseen vahvaan tunnistautumiseen, työnhakuprofiilin laatimisen. Muutoksella olisi siten positiivisia vaikutuksia ulkomaisten työntekijöiden mahdollisuuksiin hyödyntää Työmarkkinatorin kohtaantotoiminnallisuuksia ja sitä kautta löytää työtä Suomesta. KEHA-keskus yhtyy myös hallituksen esityksen näkemykseen siitä, että ehdotetulla muutoksella mahdollistettaisiin osaavan työvoiman tarjonnan kasvattaminen erityisesti ulkomailta aktiivisesti Suomeen pyrkivillä osaajilla, millä olisi merkitystä osaavaa työvoimaa etsivien työnantajien näkökulmasta.

KEHA-keskus yhtyy myös siihen hallituksen esityksen näkemykseen, että esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla osaltaan vastattaisiin asetettuihin tavoitteisiin edistää työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa ja Suomen kansainvälistä houkuttelevuutta sekä edistettäisiin työmarkkinoiden kohtaantoa. KEHA-keskuksen arvion mukaan Työmarkkinatorin laajemmalla hyödyntämisellä työperäisen maahanmuuton edistämisessä on osaltaan positiivisia vaikutuksia työvoiman saatavuuteen, jolla taas on positiivisia vaikutuksia huoltosuhteen paranemiseen ja kestävyysvajeen taittamiseen.

Käytännössä voimassa olevan sääntelyn muuttaminen hallituksen esityksen mukaiseksi mahdollistaisi KEHA-keskukselle työnhakuprofiilin laadintaan liittyvän tunnistautumisratkaisun toteuttamisen asiakaslähtöisesti, digipalvelulain 6 §:n 2 momentin mukaisesti, hyödyntäen muuta tietoturvallista tapaa, johon KEHA-keskuksella on kyvykkyydet.

Työnantajakäyttäjät tunnistettaisiin myös jatkossa Työmarkkinatorilla vahvaa sähköistä tunnistamista käyttäen, jotta voidaan varmistaa, että henkilöllä, joka julkaisee työmahdollisuuden palvelualustalla, on oikeus edustaa kyseistä työnantajaa.

Lasse Jekunen
Hankepäällikkö, KEHA-keskus

Liite: ppt-esitys